

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.006.03.2019

Gen. bryg. SG Jacek Szcząchor
Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży
Granicznej w Chełmie

ul. Trubakowska 2
22-100 Chełm

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

*Kontrola nr P/19/099 Organizacja i warunki obsługi podróżnych na przejściach granicznych
na wschodniej granicy RP*

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Nadbużański Oddział Straży Granicznej w Chełmie (dalej: NOSG), 22-100 Chełm, ul. Trubakowska 2
Kierownik jednostki kontrolowanej	Gen. bryg. SG Jacek Szczańchor, Komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie (dalej: Komendant NOSG), od 23 sierpnia 2017 r. Poprzednio funkcję Komendanta NOSG pełnili: gen. bryg. SG Wojciech Skowronek, od 17 września 2015 r. do 22 sierpnia 2017 r. oraz płk SG Waldemar Skarbek, od 3 października 2014 r. do 16 września 2015 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania komendanta Oddziału SG na rzecz zapewnienia prawidłowej obsługi podróżnych na granicy wschodniej RP. 2. Stworzenie odpowiednich warunków obsługi ruchu osobowego na granicy wschodniej RP.
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2018. Badaniami kontrolnymi objęto również dowody sporządzone przed i po tym okresie, mające związek z zagadnieniami będącymi przedmiotem kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	1. Edward Szempruch, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/70/2019 z 18 kwietnia 2019 r. 2. Marek Dałek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLU/71/2019 z 18 kwietnia 2019 r. (akta kontroli tom I str.1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Komendanta NOSG w obszarze realizacji zadań dotyczących organizowania i dokonywania kontroli ruchu osobowego w drogowych przejściach granicznych (dalej: dpg) znajdujących się w terytorialnym zasięgu działania Oddziału.
Uzasadnienie oceny ogólnej	NOSG zapewnił odpowiednią obsadę funkcjonariuszy wyszkolonych i wyposażonych w niezbędny sprzęt do prowadzenia sprawnej i skutecznej kontroli granicznej. Działania podejmowane przez Komendanta Oddziału zmierzały do zminimalizowania czasu oczekiwania na odprawę graniczną. Służyła temu optymalizacja technologii odpraw granicznych we współpracy ze Służbą Celno-Skarbową (dalej: SCS). Na podstawie zawartych umów i porozumień międzynarodowych Oddział i podległe placówki Straży Granicznej (dalej: PSG) współpracowały ze służbami granicznymi państw sąsiednich i utrzymywały z nimi stały kontakt, informując się wzajemnie o zaistniałych zdarzeniach mogących mieć wpływ na sprawny przebieg odprawy granicznej osób i pojazdów, w tym o kolejce pojazdów oczekujących na przekroczenie granicy państwowej. Oddział stworzył też odpowiednie warunki dokonywania odpraw granicznych podróżnych w dpg w Terespolu i w Sławatyczach.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489 (dalej: ustawa o NIK).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Nieprawidłowością było nieprzeszkolenie w odpowiednim czasie funkcjonariuszy PSG w Terespolu w zakresie obsługi urządzeń do pomiarów zadymienia spalin w pojazdach podróźnych przekraczających granicę państwową.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe³ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania Komendanta Oddziału SG na rzecz zapewnienia prawidłowej obsługi podróźnych na granicy wschodniej RP

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym NOSG⁴ kontrola ruchu granicznego, w tym kontrola osób i pojazdów przekraczających granicę w dpg w Terespolu i w Sławatyczach pozostawała we właściwości Wydziału Granicznego (dalej: WG). Do jego zadań należało m.in:

- sprawowanie nadzoru oraz analiza, w szczególności w oparciu o bazę Systemu Informatycznego Centralnej Bazy Danych Straży Granicznej Systemu Wspomagania Kierowania (dalej: CBD SG SWK), sposobu planowania, dokumentowania, organizowania i realizowania zadań przez podległe PSG w zakresie m.in. kontroli ruchu granicznego oraz poprawności i jakości danych wprowadzanych do baz informatycznych wykorzystywanych w kontroli granicznej;
- sprawowanie nadzoru nad współdziałaniem podległych placówek w zakresie kontroli ruchu granicznego oraz nad współdziałaniem tych placówek z placówkami SG oddziałów sąsiednich i służbami ochrony granic innych państw w ramach obowiązujących umów i porozumień międzynarodowych.

(akta kontroli tom I str. 4-31)

Komendant NOSG w dokumencie pn. „Wewnętrzny podział zadań placówki Straży Granicznej”⁵ ustalił organizację oraz zakres zadań podległych placówek, w tym PSG w Terespolu i w Sławatyczach. Zgodnie z tym dokumentem za dokonywanie odpraw granicznych osób oraz środków transportu w przejściu granicznym odpowiedzialne były w danej placówce zespoły: służby granicznej oraz kontroli ruchu granicznego. Do zadań tych zespołów należało m.in. organizowanie i dokonywanie odpraw granicznych osób oraz środków transportu; prowadzenie ewidencji i statystyki ruchu granicznego; planowanie służby w CBD SG SWK oraz utrzymywanie kontaktów z instytucjami współdziałającymi, w tym z Krajową Administracją Skarbową (dalej: KAS).

Za współdziałanie z organami ochrony granicy państw sąsiednich odpowiedzialne były natomiast w danej placówce zespoły: służby dyżurnej oraz służby granicznej a za: logistykę, zaopatrzenie, uzgadnianie planów inwestycyjnych, realizację szkoleń funkcjonariuszy, zapewnienie prawidłowej ciągłości funkcjonowania łączności i informatyki oraz wyposażenie - zespół do spraw obsługi placówki.

(akta kontroli tom I str. 32-79)

³ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Zarządzenie nr 45 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej imienia 27 Wolyńskiej Dywizji Armii Krajowej z siedzibą w Chelmie (Dz. Urz. KGSG z 2014 r. poz. 63, ze zm.).

⁵ Wewnętrzny podział zadań PSG w Terespolu został zatwierdzony przez Komendanta NOSG w dniu 27 kwietnia 2018 r. Poprzednio obowiązywał Wewnętrzny podział zadań w tej Placówce z dnia 30 lipca 2015 r., natomiast Wewnętrzny podział zadań PSG w Sławatyczach został zatwierdzony przez Komendanta NOSG w dniu 10 maja 2018 r. Poprzednio obowiązywał Wewnętrzny podział zadań w tej Placówce z dnia 18 grudnia 2015 r.

Szczegółowe rozwiązania organizacyjne w zakresie dokonywania granicznej kontroli osób i pojazdów w poszczególnych przejściach granicznych, zostały ustalone przez komendanta danej placówki SG i właściwego terytorialnie Naczelnika Lubelskiego Urzędu Celno-Skarbowego (dalej: Naczelnika LUCS) w dokumencie pt. „Technologia odprawy granicznej i kontroli celno-skarbowej” w danym przejściu granicznym⁶. I tak, w technologiach odpraw granicznych w dpg w Terespolu i w Sławatyczach określono m.in.:

- organizację ruchu i organizację służb granicznych SG i SCS w danym przejściu, celem zapewnienia sprawnej i skutecznej odprawy granicznej i kontroli celno-skarbowej;
- średni czas odprawy pojedynczego pasażera wspólny dla SG i SCS (nie dłuższy niż 2 minuty). Przy czym zastrzeżono, że czas odprawy osoby może ulec wydłużeniu w sytuacji konieczności przeprowadzenia dodatkowych zadań służbowych przez funkcjonariuszy SG lub SCS;
- sposób postępowania z pojazdami na poszczególnych pasach (np. CD/CC, UE, EOG, CH, ALL PASSPORTS, TOWARY DO ZGŁOSZENIA, NIC DO ZGŁOSZENIA, TAX FREE e-service ONLY, TAX FREE);
- sposób postępowania z autobusami, w tym z autobusami przewożącymi dzieci;
- sposób postępowania w sytuacjach szczególnych oraz w przypadku wystąpienia awarii systemów teleinformatycznych;
- sposób postępowania w przypadku wzmożonego ruchu granicznego pojazdów i bieżących potrzeb (np. poprzez zmianę przeznaczenia poszczególnych pasów i wykorzystanie całej infrastruktury przejścia oraz odpowiednie dysponowanie siłami i środkami).

(akta kontroli tom I str. 80-123)

Ponadto, na każdy rok Komendant NOSG wydawał „Wytyczne do ochrony granicy państwowej”, w których zawierał szczegółowe zalecenia i wytyczne dla Oddziału oraz dla podległych placówek, w tym m.in. w zakresie kontroli ruchu granicznego pozostającego we właściwości pionu granicznego NOSG. Np. w wytycznych na 2018 r.⁷ Komendant polecił m.in.:

- utrzymywać adekwatną obsadę stanowisk kontrolerskich w przejściach granicznych i w oparciu o bieżące produkty analizy ryzyka typować podróżnych/pojazdy do szczegółowej kontroli granicznej;
- ściśle współpracować z KAS w zakresie doskonalenia technologii obsługi ruchu granicznego oraz z Policją w celu utrzymania bezpieczeństwa i porządku na drogach dojazdowych do przejść granicznych;
- zapewnić w ramach posiadanych kompetencji, płynność odpraw granicznych osób i środków transportu oraz przeciwdziałać tworzeniu się nieuzasadnionych kolejek związanych z oczekiwaniem na przekroczenie granicy państwowej;
- prowadzić stałą analizę sytuacji w przejściach granicznych w zakresie ich funkcjonowania, występujących zagrożeń oraz stopnia realizacji zadań;
- utrzymywać stałe robocze kontakty ze służbami granicznymi państw sąsiednich w celu zapewnienia sprawnej obsługi ruchu w przejściach granicznych, których

⁶ W przypadku PSG w Terespolu i w Sławatyczach były to:

- Technologia odprawy granicznej i kontroli celno-skarbowej w dpg w Terespolu, która została zatwierdzona przez zastępcę Komendanta PSG w Terespolu i zastępcę Naczelnika LUCS w Białej Podlaskiej w dniu 4 września 2018 r. Poprzednio obowiązywała w tej sprawie Technologia odprawy granicznej i kontroli celnej w tym przejściu granicznym z dnia 5 sierpnia 2015 r., wraz z aneksami: nr 1 z 19 października 2015 r., nr 2 z 21 czerwca 2016 r., nr 3 z 1 września 2016 r. i nr 4 z 20 października 2016 r.;

- Technologia odprawy granicznej i kontroli celno-skarbowej w dpg w Sławatyczach, która została zatwierdzona przez Komendanta PSG w Sławatyczach i zastępcę Naczelnika LUCS w Białej Podlaskiej w dniu 4 września 2018 r. Poprzednio obowiązywała w tej sprawie Technologia odprawy granicznej i kontroli celnej w tym przejściu granicznym z dnia 7 maja 2015 r., wraz z aneksami: nr 1 z 20 sierpnia 2015 r., nr 2 z 18 lipca 2016 r. i nr 3 z 28 września 2016 r.

⁷ Wytyczne nr 1 Komendanta NOSG z dnia 20 lutego 2018 r. do ochrony granicy państwowej na rok 2018 (z wyłączeniem problematyki operacyjno-śledczej).

infrastruktura usytuowana jest po obu stronach granicy państwowej oraz nie dopuszczać do postoju pojazdów na drogowych obiektach mostowych, a w razie potrzeby podejmować interwencję w służbach państw sąsiednich;

- utrzymywać gotowość do wykonywania zadań w ramach ewentualnego tymczasowego przywrócenia kontroli granicznej w związku z planowanym w 2018 r. w Polsce światowym szczytem klimatycznym;
- przygotować się do przewidywanego zwiększenia natężenia ruchu granicznego w przejściach granicznych w związku z organizowanymi w 2018 r. w Rosji mistrzostwami świata w piłce nożnej;
- odnotowywać w CBD SG SWK fakty i powody odpraw osób i pojazdów poza kolejnością oraz wszystkie przypadki, w których czas wykonywania czynności kontrolnych i sprawdzających wykracza poza przyjęte standardy;
- planować liczbę funkcjonariuszy kierowanych do realizacji zadań w kontroli ruchu granicznego w oparciu o produkty analizy ryzyka oraz adekwatnie do natężenia panującego ruchu w poszczególnych dniach tygodnia i w porach doby, zapewniając zachowanie płynności odpraw;
- elastycznie zarządzać strumieniem podróżnych poprzez wykorzystanie do tego celu urządzeń technicznych, w tym m.in. tablic LED;
- prowadzić wymianę informacji statystycznych i analitycznych na poziomie Pełnomocnika Granicznego z Łuckim i Lwowskim Oddziałem Państwowej Służby Granicznej Ukrainy oraz Brzeskiej Grupy Granicznej Państwowego Komitetu Granicznego Białorusi;
- kontynuować szkolenia w zakresie znajomości i praktycznego stosowania przepisów krajowych i UE, regulujących kwestie kontroli ruchu granicznego.

(akta kontroli tom I str. 124-142)

W latach 2015-2018 w dpg znajdujących się w zasięgu działania Oddziału, wprowadzano rozwiązania organizacyjne dot. usprawnienia ruchu granicznego, np.:

- w dpg w Terespolu i w Sławatyczach stworzono możliwości odprawy autobusów również w terminalach przeznaczonych do kontroli szczegółowej autobusów po jednym na każdy kierunek ruchu oraz w terminalu zewnętrznym zlokalizowanym na pasie technicznym. Odprawa w terminalach do kontroli autobusów, z uwagi na wykorzystanie urządzeń stacjonarnych, w znacznym stopniu przyspieszyła realizację czynności z zakresu odprawy granicznej oraz poprawiła warunki zarówno dla podróżnych, jak i dla funkcjonariuszy;
- w dpg w Sławatyczach w 2015 r. dokonano wymiany pawilonów kontrolerskich i wartowniczych;
- rozszerzono z dniem 1 grudnia 2017 r. zakres ruchu granicznego w dpg w Sławatyczach o ruch autobusów i samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 7,5 tony;
- w dpg w: Dorohusku (w 2018 r.), Zosinie (w 2015 r.) i Hrebennem (w 2015 r.) uruchomiono odprawę graniczną podróżnych z wykorzystaniem terminala przeznaczonego dotychczas wyłącznie do odpraw autokarów.

Wprowadzano również zmiany w zakresie kadrowym, w tym m.in.:

- w okresie od sierpnia do listopada 2016 r. zwiększono obsadę PSG w Terespolu o 46 funkcjonariuszy oddelegowanych z innych oddziałów SG i placówek NOSG, w związku z masowym napływem cudzoziemców ubiegających się o prawo stałego pobytu w Polsce;
- w okresie od lutego do marca oraz od listopada do grudnia 2017 r. zwiększono obsadę etatową PSG w Dołhobyczowie o 90 funkcjonariuszy oddelegowanych z innych oddziałów SG w związku z wysokim zagrożeniem nielegalną migracją oraz przemytem.

Zmiany te nie dotyczyły jednak komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za obsługę podróżnych w dpg w Terespolu i w Sławatyczach.

W okresie objętym kontrolą NOSG składał wnioski do Komendy Głównej SG o zwiększenie obsady etatowej Oddziału i podległych placówek. Wnioski te nie dotyczyły jednak zwiększenia obsady etatowej PSG w Sławatyczach, natomiast w przypadku PSG w Terespolu wnioski dotyczyły zwiększenia obsady etatowej Grupy ds. Cudzoziemców a nie Grupy Granicznej dokonującej odpraw granicznych podróżnych. Wnioski NOSG o zwiększenie obsady etatowej zespołów dokonujących odpraw granicznych podróżnych dotyczyły PSG w: Dołhobyczowie, Dorohusku, Hrebennem i Lublinie.

(akta kontroli tom I str. 157, 317-318, 321)

W latach 2015-2018 Oddział oraz podległe PSG (20) prowadziły analizy natężenia ruchu granicznego osób oraz środków transportu (wraz z podziałem na kategorie pojazdów) w poszczególnych przejściach granicznych, w tym w dpg w Terespolu i w Sławatyczach. Analizy te, po zebraniu danych z podległych PSG, były sporządzane zbiorczo (dla całego Oddziału) przez Wydział Analiz, Informacji i Współpracy Międzynarodowej (w cyklach tygodniowych, miesięcznych, kwartalnych i rocznych), a następnie przedkładane Komendantowi NOSG.

(akta kontroli tom I str. 237)

2. W przypadku zwiększonego natężenia ruchu i wydłużających się kolejek do odprawy granicznej w osobowych dpg (w tym w Terespolu i w Sławatyczach), Oddział podejmował działania w celu usprawnienia i obsługi ruchu osób przekraczających granicę. Działania te określone zostały przez Komendanta NOSG w „Wytycznych do ochrony granicy państwowej” oraz w poleceniach/zaleceniach, wydawanych np. przed świętami Bożego Narodzenia, Wielkanocy i Nowego Roku oraz przed innymi wydarzeniami, np. mistrzostwami świata w piłce nożnej w Rosji, szczytem klimatycznym w Katowicach. Podejmowane przez Oddział i podległe PSG działania polegały m.in. na:

- kierowaniu do służby dodatkowych sił i środków w sposób planowy lub przy wykorzystaniu dyżurów domowych funkcjonariuszy, w tym wyznaczaniu do kontroli granicznej funkcjonariuszy z innych zespołów w ramach danej placówki;
- planowaniu funkcjonariuszy do służby, w zależności od natężenia ruchu na poszczególnych kierunkach i strefach odpraw poszczególnych kategorii ruchu;
- przemieszczaniu funkcjonariuszy w ramach pełnionej służby pomiędzy kierunkami ruchu i poszczególnymi przejściami granicznymi (np. w PSG w Terespolu przemieszczanie funkcjonariuszy pomiędzy drogowym i kolejowym przejściem granicznym);
- utrzymywaniu bieżącej współpracy ze SCS w zakresie zapewnienia obsady pasów odpraw;
- utrzymywaniu bieżącej wymiany informacji ze służbami granicznymi państw sąsiednich w zakresie natężenia ruchu;
- wspieraniu PSG przez funkcjonariuszy Wydziału Zabezpieczenia Działań NOSG;
- wprowadzaniu zmian w technologii odpraw granicznych.

(akta kontroli tom I str. 124-142, 192-219, 317-318, 321)

W okresie objętym kontrolą w Oddziale oraz w podległych PSG nie występowały problemy z obsadą kadrową do kontroli ruchu osobowego w dpg z powodu absencji chorobowej, urlopów, odejść na emeryturę.

(akta kontroli tom I str. 192-219, 317-318, 321)

Skontrolowano próbę 40 zmian funkcjonariuszy Straży Granicznej dokonujących odpraw granicznych w dpg w Terespolu i w Sławatyczach, z tego: 20 zmian (po 10

w obu ww. przejściach granicznych) w II połowie 2017 r. oraz 20 zmian (po 10 w obu ww. przejściach granicznych) w II połowie 2018 r. - w okresie największego natężenia ruchu, tj. w miesiącach lipiec-sierpień 2017 i 2018 r.

Ustalono, że czas oczekiwania podróżnych na odprawę graniczną wynosił:

a) w dpg w Sławatyczach (łącznie na 20 zmianach):

- na bieżąco w przypadku siedmiu zmian;
- jedną godzinę na 12 zmianach (we wszystkich 12 przypadkach na wjeździe do Polski, a w trzech również na wyjeździe z Polski);
- dwie godziny na jednej zmianie na wjeździe do Polski;

b) w dpg w Terespolu (łącznie na 20 zmianach):

- jedną godzinę na 11 zmianach (we wszystkich 11 przypadkach na wjeździe do Polski, a w sześciu również na wyjeździe z Polski);
- dwie godziny na dziewięciu zmianach (we wszystkich dziewięciu przypadkach na wjeździe do Polski, a w jednym również na wyjeździe z Polski).

W skontrolowanej próbie 40 zmian, obsada kadrowa funkcjonariuszy SG dokonujących odpraw granicznych podróżnych była zgodna z ustalonymi w technologii odpraw dla danego przejścia granicznego.

(akta kontroli tom I str. 238-282)

3. W latach 2015-2018 prowadzono analizy efektywności działań NOSG (w tym Wydziału Granicznego) oraz podległych placówek (w tym Grup Granicznych), stanowiące kontynuację Programu zintegrowanego zarządzania granicą w latach 2007-2013. Zadanie to było realizowane przez Wydział Analiz, Informacji i Współpracy Międzynarodowej NOSG, a raporty i podsumowania z tych analiz były przekazywane Komendantowi Oddziału. W raportach tych (sporządzanych za dany: tydzień, miesiąc, kwartał, półrocze i rok) zawierano m.in.: analizy ryzyk związanych z ruchem podróżnych w dpg oraz analizy obciążeń funkcjonariuszy⁸, w tym dokonujących odpraw granicznych podróżnych. Przy dokonywaniu obliczenia obciążeń uwzględniano m.in.: liczbę skontrolowanych osób i pojazdów, liczbę stwierdzonych fałszerstw dokumentów, liczbę wykonanych czynności zleconych, liczbę przeprowadzonych kontroli z zakresu Prawa o ruchu drogowym (w przejściu granicznym), liczbę przeprowadzonych kontroli przepisów zawarcia umowy ubezpieczenia, wartość zatrzymanych pojazdów itd. Analizy te były wykorzystywane m.in. do opracowywania wniosków i rekomendacji dla Komendanta Oddziału, w tym do organizacji kontroli ruchu granicznego, planowania służby, określenia potrzeb organizacyjno-logistycznych, kadrowych.

(akta kontroli tom I str. 313-314)

4. W NOSG system uposażeń funkcjonariuszy został ustalony zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 lutego 2008 r. w sprawie uposażenia zasadniczego oraz dodatków do uposażenia funkcjonariuszy Straży Granicznej⁹. Zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia funkcjonariusze, w tym dokonujący odpraw granicznych podróżnych otrzymywali dodatki funkcyjne i służbowe. Ponadto, Komendant NOSG w celu zapewnienia w Oddziale przejrzystości funkcjonowania systemu motywacyjnego poleceniem z dnia 4 grudnia 2015 r.¹⁰, określił pozanormatywne zasady i kryteria nagradzania/motywowania funkcjonariuszy oraz podwyższania dodatków służbowych na czas określony¹¹.

(akta kontroli tom I str. 158-160, 192-219, 292-309)

⁸ Poziom obciążenia był wyrażany, jako iloraz sumy procentowej udziałów w wyniku w poszczególnych obszarach służbowej działalności do liczby osób realizujących zadania w danym pionie (np. granicznym, ds. cudzoziemców, operacyjno-śledczym)

⁹ Dz. U. z 2017 r. poz. 897, ze zm.

¹⁰ Polecenie Komendanta NOSG Nr 79/KS z dnia 4 grudnia 2015 r.

¹¹ Do pozanormatywnych zasad i kryteriów nagradzania/motywowania funkcjonariuszy należały m.in.: efektywność i terminowość wykonywanych zadań; dyspozycyjność w służbie; uzyskiwanie dodatkowych uprawnień przydatnych w służbie; wyniki szkoleń oraz obowiązkowych egzaminów; aktywne uczestnictwo w szkoleniach; absencja chorobowa.

5. W latach 2015-2018 funkcjonariusze NOSG uczestniczyli w szkoleniach specjalistycznych i kursach udoskonalających organizowanych: centralnie (przez KG SG), lokalnie (przez Oddział lub daną PSG) oraz przez podmioty zewnętrzne. Organizacja i realizacja szkoleń funkcjonariuszy NOSG odbywała się na podstawie zarządzenia Komendanta Głównego SG¹² oraz decyzji Komendanta Oddziału¹³ i była dostosowana do zadań NOSG i podległych placówek SG. Nadzór nad prawidłowością organizacji i realizacji szkoleń przez funkcjonariuszy NOSG należał do zadań Wydziału Kadr i Szkolenia.

(akta kontroli tom I str. 192-219)

Szkolenia przeprowadzone przez Oddział i podległe PSG dotyczyły m.in. znajomości i praktycznego stosowania przepisów krajowych i UE, regulujących kwestie kontroli ruchu granicznego, w tym m.in.:

- dokonywania odpraw granicznych osób i środków transportu oraz sprawdzania wysokości środków finansowych cudzoziemców wjeżdżających do Polski;
- kontroli granicznej osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych;
- kontroli granicznej tzw. II linii - postępowanie graniczne;
- dokumentów uprawniających do przekroczenia granicy i pobytu na terytorium Polski i UE;
- praktycznych aspektów dokonywania czynności kontrolno-weryfikacyjnych;
- swobody przemieszczania się obywateli UE i członków ich rodzin;
- zasad wjazdu i pobytu na podstawie wiz Schengen i wiz krajowych;
- fałszerstwa wiz i tytułów pobytowych;
- przekraczania granicy przez osoby małoletnie;
- ewidencjonowania w systemie CBD SG SWK zdarzeń z kontroli ruchu granicznego;
- zasad stemplowania dokumentów podróży;
- współdziałania z SCS w ramach realizacji technologii odprawy granicznej;
- kontroli granicznej poza kolejnością oraz ewidencjonowania tych zdarzeń;
- nowelizacji Kodeksu Granicznego Schengen;
- weryfikacji ruchu granicznego oraz poprawności wprowadzania danych do systemów teleinformatycznych.

W szkoleniach tych wzięło udział 100% funkcjonariuszy PSG w Terespolu i w Sławatyczach odpowiadających m.in. za kontrolę graniczną oraz bezpośrednio w niej uczestniczących.

W okresie objętym kontrolą (po uwzględnieniu rotacji zatrudnienia) znajomość języków: rosyjskiego, angielskiego, ukraińskiego i niemieckiego wśród funkcjonariuszy Oddziału i podległych PSG w Terespolu i w Sławatyczach deklarowało:

- w NOSG – 251 funkcjonariuszy na poziomie zaawansowanym, 816 na poziomie średniozaawansowanym i 3.382 na poziomie podstawowym;
- w PSG w Terespolu – 43 funkcjonariuszy na poziomie zaawansowanym, 145 na poziomie średniozaawansowanym i 527 na poziomie podstawowym;
- w PSG w Sławatyczach – 22 funkcjonariuszy na poziomie zaawansowanym, 51 na poziomie średniozaawansowanym i 171 na poziomie podstawowym.

Motywacją do nauki języków obcych było: możliwość wyjazdów zagranicznych na misje międzynarodowe np. do Macedonii, a także możliwość udziału w różnego

¹² Zarządzenie KG SG z dnia 19 grudnia 2014 r. w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad szkolenia funkcjonariuszy i pracowników SG.

¹³ Decyzja Komendanta NOSG Nr 46 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie zakresu oraz szczegółowych zasad organizacji i prowadzenia doskonalenia lokalnego w NOSG.

rodzaju przedsięwzięciach, np. w misjach ewaluacyjnych. Ponadto funkcjonariuszom NOSG za posiadane umiejętności (np. znajomość języków) przyznawane były nagrody uznaniowe.

W latach 2015-2018 funkcjonariusze PSG w Terespolu i w Sławatyczach (dokonujący odpraw granicznych podróŜnych), brali udział w szkoleniach z języka angielskiego i rosyjskiego. W szkoleniach z języka angielskiego udział wzięło 62 funkcjonariuszy z PSG w Terespolu oraz 19 z PSG w Sławatyczach, natomiast z języka rosyjskiego było to odpowiednio 33 i 28 funkcjonariuszy. W badanym okresie funkcjonariusze PSG w Terespolu i w Sławatyczach nie uczestniczyli w szkoleniach z języka białoruskiego.

(akta kontroli tom I str. 192-219, 323-344)

6. W latach 2015-2018 Oddział oraz podległe PSG, w tym w Terespolu i w Sławatyczach dokonywały oceny ryzyk (w tym dotyczących odpraw granicznych podróŜnych) występujących w terytorialnym zasięgu działania Oddziału oraz danej PSG. Analizy te prowadzone były według wspólnego, zintegrowanego modelu CIRAM 2.0 stosowanego w celu dostarczenia informacji umożliwiających podjęcie działań zmierzających do łagodzenia ryzyka oraz zapewnienia odpowiedniej skuteczności podejmowanych działań. Podległe PSG dokonywały tych analiz za każde półrocze, natomiast Oddział za dany rok. W PSG analiz tych dokonywały referaty ds. analizy ryzyka, natomiast w Oddziale - Wydział Analiz, Informacji i Współpracy Międzynarodowej.

Analizy z lat 2015-2018 obejmowały m.in.:

- wnioski do organizacji i planowania służby w ochronie granicy oraz kontroli ruchu granicznego;
- informacje i wskazówki dla funkcjonariuszy wykonujących zadania bezpośrednio związane z ochroną granicy oraz kontrolą ruchu granicznego, niezbędne do właściwego typowania osób i pojazdów do kontroli szczegółowej;
- wnioski do organizacji szkoleń, w tym szkoleń specjalistycznych;
- określenie potrzeb organizacyjno-logistycznych i kadrowych poszczególnych PSG;
- gromadzenie i przetwarzanie danych z zakresu ochrony granicy i kontroli ruchu granicznego, niezbędne do realizacji zadań.

W analizach tych zawierano m.in.:

- identyfikację ryzyk występujących w terytorialnym zasięgu działania Oddziału oraz poszczególnych placówek¹⁴;
- ocenę zidentyfikowanych ryzyk, w tym ich poziom i wpływ na działalność Oddziału i danej placówki;
- uwagi, wnioski i rekomendacje mające na celu zmniejszenia poziomu ryzyka.

Według wyjaśnień Komendanta NOSG wypracowane w wyniku tych analiz wnioski i rekomendacje przyczyniły się do zwiększenia efektywności podejmowanych działań, w tym do skutecznego przeciwdziałania zjawiskom niepoŜądanym.

(akta kontroli tom I str. 192, 219, 313-314)

7. W okresie objętym kontrolą w NOSG oraz w PSG w Terespolu i w Sławatyczach nie osiągnięto pełnego ukończenia (100%) stanowisk etatowych funkcjonariuszy, realizujących w tych placówkach, zadania związane z kontrolą ruchu osobowego w dpg w Terespolu i w Sławatyczach.

¹⁴ Np. w 2018 r. zidentyfikano następujące ryzyka występujące na odcinku służbowej odpowiedzialności NOSG: przekroczenia granicy państwowej wbrew przepisom na odcinku granicy „zielonej”; nielegalna migracja w przejściach granicznych podległych NOSG; fałszerstwa dokumentów; wyłudzenia wiz; zmiana danych osobowych; ominięcia kontroli granicznej; cudze dokumenty; odmowa wjazdu do Polski; naduŜycia procedur związanych z ochroną międzynarodową; postępowania administracyjne w sprawach cudzoziemców – zobowiązania do powrotów; przemyt towarów (papierosów, pojazdów); nieuprawnione przeloty dronów przez granicę państwową.

Stan ukończenia NOSG oraz ww. PSG w latach 2015 - 2018 wynosił:

- w NOSG odpowiednio: 93,77%, 94,44%, 94,06% i 93,69%;
- w PSG w Terespolu odpowiednio: 93,41%, 94,35%, 95,76% i 92,71%;
- w PSG w Sławatyczach odpowiednio: 91,79%, 95,52%, 92,54% i 94,03%.

Komendant NOSG wyjaśnił, że stan ukończenia Oddziału oraz PSG w Terespolu i w Sławatyczach nie miał wpływu na efektywność wykonywanych zadań. Poinformował, że w przypadku nagłego zwiększenia natężenia ruchu granicznego, do odprawy granicznej komendanci placówek kierowali dodatkowe siły i środki spośród funkcjonariuszy innych zespołów i grup funkcjonujących w strukturze organizacyjnej danej PSG.

Liczba funkcjonariuszy zatrudnionych do obsługi przejścia granicznego w Terespolu w latach 2015-2018 wynosiła (w zależności od miesiąca):

- w 2015 r. (od 263 do 295),
- w 2016 r. (od 293 do 299),
- w 2017 r. (od 292 do 303),
- w 2018 r. (od 281 do 299),

natomiast liczba funkcjonariuszy zatrudnionych do obsługi przejścia granicznego w Sławatyczach wynosiła (w zależności od miesiąca):

- w 2015 r. (od 63 do 67),
- w 2016 r. (od 67 do 72),
- w 2017 r. (od 70 do 71),
- w 2018 r. (od 72 do 74).

(akta kontroli tom I str. 143-147, 152-156, 307-309)

Według danych NOSG (zawartych w CBD SG SWK), liczba odprawionych pojazdów w dpg w Terespolu w latach 2015-2018 wynosiła ogółem 4.393.022 (4.239.917 samochodów osobowych i 153.105 autobusów), z tego:

- w 2015 r. 885.498 pojazdów (857.015 samochodów osobowych i 28.483 autobusy);
- w 2016 r. 1.120.197 pojazdów (1.084.858 samochodów osobowych i 35.339 autobusów);
- w 2017 r. 1.282.403 pojazdy (1.238.527 samochodów osobowych i 43.876 autobusów);
- w 2018 r. 1.104.924 pojazdy (1.059.517 samochodów osobowych i 45.407 autobusów);

natomiast liczba odprawionych pojazdów w dpg w Sławatyczach w latach 2015-2018 wynosiła ogółem 1.226.916 (1.226.420 samochodów osobowych i 496 autobusów), z tego:

- w 2015 r. 346.779 pojazdów (346.732 samochody osobowe i 47 autobusów);
- w 2016 r. 216.672 pojazdy (216.660 samochodów osobowych i 12 autobusów);
- w 2017 r. 343.378 pojazdów (343.351 samochodów osobowych i 27 autobusów);
- w 2018 r. 320.087 pojazdów (319.677 samochodów osobowych i 410 autobusów).

Liczba osób odprawionych przez NOSG i PSG w Terespolu i w Sławatyczach w latach 2015 - 2018 wynosiła odpowiednio:

- w NOSG: 13.950.082, 14.919.281, 14.802.628 i 13.591.150;
- w PSG w Terespolu: 3.154.315, 3.467.495, 3.702.418 i 3.520.444;
- w PSG w Sławatyczach: 608.274, 367.031, 647.329 i 592.786.

(akta kontroli tom I str. 143-147)

Komendanci PSG w Terespolu i w Sławatyczach dokonywali analiz potrzeb kadrowych do obsługi zmiany i w przypadku wzrostu natężenia ruchu granicznego,

do kontroli kierowali adekwatne siły i środki tak, aby zabezpieczyć sprawną i skuteczną odprawę graniczną. Np. w dpg w Sławatyczach w zależności od przewidywanego ruchu granicznego lub bieżącej sytuacji, w latach 2015-2018 do obsługi ruchu granicznego wyznaczano od 6 do 12 funkcjonariuszy. Dodatkowo w sytuacjach wzmożonego nasilenia ruchu granicznego uruchamiano maksymalną liczbę pasów ruchu i kierowano do odprawy podróżnych funkcjonariuszy z innych zespołów danej PSG.

Struktura organizacyjna Oddziału oraz podległych placówek, w tym w Terespolu i w Sławatyczach została opracowana na podstawie „Modelu struktur organizacyjnych placówek Straży Granicznej wykonujących zadania na granicy zewnętrznej” zatwierdzonego przez KG SG w dniu 20 października 2014 r. W strukturze tych placówek uwzględniono kategorię poszczególnych przejść granicznych, w tym specyfikę ochraniających odcinków granicy państwowej, poziom zagrożenia przestępczością oraz poziom natężenia ruchu w danym przejściu granicznym. Struktura organizacyjna podległych PSG była jednolita, za wyjątkiem PSG w Terespolu, w której dodatkowo (ze względu na jej specyfikę) w Grupie ds. Cudzoziemców wyodrębniono Zespół Wstępnych Procedur Uchodźczych.

(akta kontroli tom I str. 32-78, 192-236, 317-318, 321)

W okresie objętym kontrolą do NOSG i podległych PSG wpłynęły 273 skargi, z tego 163 (59,7%) dotyczyły granicznej kontroli ruchu osobowego, w tym:

- niewłaściwego zachowania funkcjonariuszy;
- nieuzasadnionego opóźniania odpraw granicznych przez funkcjonariuszy;
- bezpodstawnego zatrzymania na granicy, braku tłumacza, braku informacji o powodach zatrzymania oraz uniemożliwienia kontaktu z konsulem;
- uszkodzenia pojazdu przez funkcjonariuszy w trakcie przeprowadzania kontroli granicznej;
- braku zgody na wjazd do Polski z powodu złego stanu technicznego pojazdu;
- uderzenia skarżącego w twarz przez funkcjonariusza w trakcie kontroli granicznej;
- odmowy przyjęcia wniosku o nadanie statusu uchodźcy;
- niewpuszczenia obywateli innych państw (Ukrainy, Białorusi, Bangladeszu, Kuby) na terytorium Polski;
- niewłaściwego przeprowadzania czynności kontrolnych (np. braku możliwości kontaktu z lekarzem lub pielęgniarką pomimo złego samopoczucia);
- zbyt długiego oczekiwania na odprawę graniczną;
- zaniżania czasu oczekiwania na odprawę graniczną na portalu internetowym;
- złych warunków sanitarnych w dpg;
- niewłaściwej organizacji odpraw granicznych oraz ruchu w dpg (np. zezwalania obywatelom Ukrainy na poruszanie się po pasach przeznaczonych dla obywateli państw członkowskich UE).

Spośród 163 skarg złożonych w latach 2015-2018 w zakresie granicznej kontroli ruchu osobowego, 41 dotyczyło PSG w Terespolu, natomiast siedem PSG w Sławatyczach. W przypadku PSG w Terespolu skargi te dotyczyły: odmowy przyjęcia wniosku o nadanie statusu uchodźcy (15), niewłaściwego zachowania funkcjonariuszy w czasie dokonywania odprawy granicznej (10), przedłużania odprawy granicznej (siedem), uniemożliwienia wjazdu na terytorium Polski (pięć) i po jednej: nieposługiwania się przez funkcjonariuszy językiem angielskim, bezpodstawnego ukarania, żądania zbyt dużej gotówki za brak ubezpieczenia OC, niewłaściwej organizacji odpraw. W przypadku PSG w Sławatyczach skargi te dotyczyły: nieudzielenia zgody na wjazd do Polski z powodu złego stanu technicznego pojazdu (dwie), braku zgody na odprawę graniczną poza kolejnością

(dwie) i po jednej: nieuzasadnionego zatrzymania na granicy, zbyt długiego dokonywania odpraw, przebicia opon na przejściu i niewypłacenia z tego tytułu odszkodowania przez PSG w Sławatyczach.

W przypadku wszystkich skarg dotyczących granicznej kontroli ruchu osobowego (163) zostały przeprowadzone postępowania wyjaśniające, w wyniku których:

- w 130 przypadkach skargi okazały się bezzasadne (nie zostały potwierdzone stawiane zarzuty);
- w 24 przypadkach skargę pozostawiono bez rozpoznania (dot. anonimów);
- w pięciu przypadkach skierowano zawiadomienie do prokuratury;
- w trzech przypadkach skargę przekazano zgodnie z właściwością do Lubelskiego Zarządu Obsługi Przejść Granicznych w Chełmie (dalej: LZOPG);
- w jednym przypadku (w którym skargę uznano za zasadną) z funkcjonariuszem, który dopuścił się nieprawidłowości, przeprowadzono rozmowę dyscyplinującą.

Osobom skarżącym udzielono pisemnych odpowiedzi o sposobie załatwienia skargi.
(akta kontroli tom I str. 289-291)

W latach 2015-2018 Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego NOSG przeprowadził ogółem 75 kontroli w Oddziale i w podległych PSG, z tego trzy kontrole obejmowały m.in. zagadnienia związane z dokonywaniem granicznej kontroli ruchu osobowego. Były to następujące kontrole:

- 1) *„Prawidłowość realizacji zadań związanych z kontrolą ruchu drogowego wykonywaną podczas kontroli granicznej”*, którą przeprowadzono w dniach od 25 września do 30 grudnia 2015 r. w PSG w Dorohusku. W trakcie tej kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, które polegały m.in. na:
 - nierzetelnym dokumentowaniu czynności wykonywanych w trakcie odprawy granicznej;
 - nierzetelnym sporządzaniu zawiadomień do Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego o braku aktualnego dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu przekraczającego granicę (funkcjonariusze nie wypełniali pola dotyczącego daty pierwszej rejestracji pojazdu, danych dotyczących właściciela/posiadacza pojazdu i adresu jego zamieszkania);
 - niedookreślenia w dokumencie pn. „Wewnętrzny podział zadań PSG w Dorohusku” zadań dla zespołu kontroli ruchu granicznego w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień kierownika oraz starszego kontrolera tegoż zespołu;
 - rozbieżnościach pomiędzy dokumentacją papierową a danymi zawartymi w CBD SG SWK.

W wystąpieniu pokontrolnym sformułowano siedem wniosków pokontrolnych, które (jak wynikało z pisemnej informacji udzielonej Komendantowi NOSG przez Komendanta PSG w Dorohusku) zostały zrealizowane.

- 2) *„Poziom zabezpieczenia przejść granicznych przed ominięciem kontroli granicznej”*, która została przeprowadzona w okresie od 28 grudnia 2016 r. do 17 lutego 2017 r. w PSG w Dołhobyczowie oraz w Wydziale Granicznym NOSG w Chełmie. W trakcie tej kontroli w obu ww. jednostkach nie stwierdzono nieprawidłowości i nie sformułowano wniosków ani zaleceń pokontrolnych.
- 3) *„Organizacja odprawy granicznej w drogowym przejściu granicznym w Zosinie”*, która została przeprowadzona w okresie od 29 czerwca do 14 września 2018 r. w PSG w Hrubieszowie. Przedmiotem tej kontroli było udzielanie i ewidencjonowanie zezwoleń na dokonywanie odpraw poza kolejnością oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem zasad udzielania zezwoleń na dokonywanie odpraw granicznych poza kolejnością. W trakcie tej kontroli

stwierdzono uchybienia polegające na niezawieraniu niektórych danych w prowadzonej przez PSG w Hrubieszowie ewidencji kontroli granicznej poza kolejnością.

W wystąpieniu pokontrolnym sformułowano dwa wnioski pokontrolne, które (jak wynikało z pisemnej informacji udzielonej Komendantowi NOSG przez Komendanta PSG w Hrubieszowie) zostały zrealizowane.

Ponadto, w analizowanym okresie, Komenda Główna SG przeprowadziła w dniach od 10 do 19 grudnia 2018 r. w PSG w Hrubieszowie kontrolę pt. „*Organizacja i sposób przeprowadzania kontroli granicznej*”. Wystąpienie pokontrolne zostało opatrzone klauzulą „Zastrzeżone”.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Lublinie w latach 2015-2018 przeprowadziła w NOSG i w PSG w Terespolu i w Dorohusku jedną kontrolę (nr P/16/036 „*Polityka migracyjna państwa*”). NIK w wystąpieniach do ww. trzech jednostek sformułowala łącznie dziewięć wniosków pokontrolnych, które nie odnosiły się jednak do spraw związanych z kontrolą ruchu podróżnych w przejściach granicznych.

(akta kontroli tom I str. 289-291, 315)

8. W technologii odpraw granicznych szczegółowo opisano procedury dotyczące odpraw granicznych osób i środków transportu przekraczających granicę państwową dokonywaną przez SG i SCS. W dokumentach tych uwzględniono m.in.:

- średni czas odprawy pojedynczego pasażera na kierunku wjazdowym i wyjazdowym z Polski;
- zasady postępowania i spójne procedury w zakresie odpraw podróżnych z uwzględnieniem szczególnych przypadków m.in. niezezwolenia na wwóz towarów na terytorium Polski; niezezwolenia na wyjazd z terytorium Polski; wystąpienia awarii systemów teleinformatycznych; podejmowania dodatkowych czynności służbowych przez jednego z funkcjonariuszy którejkolwiek ze służb; uzyskania informacji przez funkcjonariuszy którejkolwiek ze służb o planowanym akcie terroru; niezatrzymania się pojazdu do kontroli lub samodzielnego oddalenia się z miejsca odprawy granicznej lub kontroli celno-skarbowej; wzmożonego ruchu granicznego;
- siły i środki niezbędne do zapewnienia płynności ruchu granicznego;
- zasady współpracy funkcjonariuszy SG i SCS celem niedublowania czynności podczas przeprowadzanych odpraw granicznych;
- informowanie się funkcjonariuszy obu służb o ujawnieniu przypadków pozostających we właściwości drugiej służby podczas przeprowadzania odprawy granicznej;
- zasady odprawy na pasach: „nic do zgłoszenia”, „towary do zgłoszenia”, „wywożenia towarów na podstawie TAX FREE – zwrot podatku od towarów i usług dla podróżnych” oraz odprawy autobusów zarejestrowanych w systemie eBOOKING BUS i autobusów przewożących dzieci.

(akta kontroli tom I str. 80-123)

W celu zapewnienia sprawnego i skutecznego współdziałania SG i SCS realizowano różne formy współpracy, które określone zostały w przepisach ustawy o Straży Granicznej¹⁵, ustawy o Służbie Celnej¹⁶, ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej¹⁷ oraz w porozumieniach zawartych pomiędzy komendantami PSG a właściwymi naczelnikami Urzędów Celnych. Jedną z form współpracy zapewniającą realizację zadań współdziałającym służbom były wspólne narady i spotkania robocze komendantów PSG oraz kierowników poszczególnych

¹⁵ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 147, ze zm.).

¹⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1799, uchylona z dniem 1 marca 2017 r.).

¹⁷ Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 508, ze zm.).

oddziałów celnych. Podczas spotkań roboczych dokonywano wymiany informacji i doświadczeń m.in. w zakresie:

- bieżącej współpracy pomiędzy funkcjonariuszami SG i SCS;
- bieżącej sytuacji w ruchu granicznym oraz organizacji odprawy granicznej dostosowanej do natężenia ruchu granicznego;
- właściwego zabezpieczenia przejść granicznych przed dostępem osób postronnych;
- podejmowania interwencji w sprawie przyspieszenia tempa odpraw u funkcjonariuszy służb granicznych Białorusi i Ukrainy;
- ujawniania w środkach transportu skrytek służących do przemieszczania nielegalnych towarów przez granicę państwową.

W okresie 2015-2018 komendanci PSG w Terespolu i w Sławatyczach uczestniczyli w spotkaniach z właściwymi miejscowo kierownikami oddziałów celnych. Podstawę współdziałania stanowiło porozumienie Komendanta NOSG i Dyrektora Izby Celnej w Białej Podlaskiej z dnia 20 sierpnia 2010 r. w sprawie współdziałania NOSG i Izby Celnej. Od 2018 r. współdziałanie obu służb realizowane było na podstawie porozumienia Komendanta NOSG i Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Lublinie z dnia 16 lutego 2018 r. Dokumentem uzupełniającym zakres tej współpracy był harmonogram przedsięwzięć ukierunkowanych na zwiększenie efektywności współpracy NOSG i Administracji Skarbowej w 2018 r. Tematyka spotkań przedstawicieli obu służb dotyczyła m.in. wymiany danych ewidencyjnych, organizacji odpraw drogowych, planowania działań kontrolnych, a także zmian w obowiązujących przepisach.

(akta kontroli tom II str. 139-210)

W latach 2015-2018 dokonywano przesunięć kadrowych w podległych PSG celem wzmocnienia zespołów kontrolnych, do których kierowano kursantów bezpośrednio po ukończeniu szkolenia w zakresie szkoły podoficerskiej oraz funkcjonariuszy Komendy Oddziału. W powyższym okresie z Komendy NOSG do podległych placówek oddelegowano łącznie 38 funkcjonariuszy, w tym 18 (47%) na stanowiska realizujące zadania związane z kontrolą ruchu granicznego. Z 422 kursantów po szkole podoficerskiej 231 (55%) realizowało zadania na stanowiskach związanych z kontrolą ruchu granicznego. Ponadto w okresie objętym kontrolą spośród 655 przeniesień kadrowych pomiędzy podległymi placówkami lub w ramach danej placówki 412 (63%) realizowało zadania bezpośrednio związane z kontrolą ruchu granicznego.

(akta kontroli tom II str. 141, 149)

SG i SCS nie współpracowały przy dokonywaniu analizy ryzyka w zakresie osób i środków transportu przekraczających granicę. Każda z tych służb analizę ryzyka wykonywała we własnym zakresie. Naczelnik Wydziału Granicznego NOSG wyjaśnił, że wspólne produkty analizy ryzyka nie były wytwarzane z uwagi na odrębne cele i odmienne systemy prowadzenia analizy ryzyka i zagrożeń w obu służbach. Stwierdził, że SG koncentruje się na zjawiskach, a SCS skupia się na konkretnych obiektach, wobec których należy wykonać określone czynności. Naczelnik poinformował, że pomiędzy służbami przekazywane były informacje dotyczące zjawisk, trendów i tendencji wynikających z analizy ryzyka w zakresie kompetencji każdej ze służb.

Natomiast współdziałanie obu służb na poziomie kierownika zmiany i kierownika zespołu kontrolerskiego polegało m.in. na:

- przekazywaniu bieżących ustnych informacji wynikających z toku pełnienia służby;

- organizowaniu i przeprowadzaniu działań zmierzających do usprawnienia ruchu granicznego;
- zwalczaniu przestępstw skarbowych oraz zapobieganiu wprowadzania na terytorium Polski odpadów, środków odurzających i psychotropowych, materiałów promieniotwórczych i wybuchowych.

(akta kontroli tom II str. 141-142)

Działając na podstawie porozumienia z dnia 7 maja 2012 r. w sprawie współpracy SG i SC, Komendant NOSG i Dyrektor Izby Celnej w Białej Podlaskiej podpisali w dniu 27 maja 2013 r. dokument pt. „Parametry stanowiące podstawę do systematycznej poprawy przepustowości drogowych przejść granicznych”, określający liczbę pasów ruchu na kierunku wjazdowym i wyjazdowym z terytorium Polski (oddzielnie dla każdego dpg), które były podstawą do systematycznej poprawy przepustowości przejść granicznych. Przedmiotowe parametry opracowano na podstawie ustalonych limitów oraz średnich czasów odpraw środków transportu. Przy opracowaniu dokumentu uwzględniono infrastrukturę przejść granicznych, a także możliwości techniczne dpg po stronach granicy.

(akta kontroli tom II str. 142-148)

Analiza raportów ruchu granicznego dziesięciu zmian o największym natężeniu ruchu w pierwszym półroczu 2017 r. wykazała, że ilość odprawianych pojazdów na dwunastogodzinnej zmianie (7-19) wynosiła:

a) w dpg w Terespolu:

- 28 kwietnia - 2.256 samochodów osobowych, w tym 1.256 na wyjeździe i 1.000 na wjeździe do Polski oraz 85 autobusów (46 na wyjeździe i 39 na wjeździe);
- 16 maja - 2.319 samochodów osobowych (odpowiednio 1.224 i 1.095) oraz 63 autobusy (37 i 26);
- 17 maja - 2.375 samochodów osobowych (1.287 i 1.088) oraz 61 autobusów (35 i 26);
- 19 maja - 2.429 samochodów osobowych (1.272 i 1.157) oraz 56 autobusów (30 i 26);
- 23 maja - 2.382 samochody osobowe (1.257 i 1.125) oraz 55 autobusów (33 i 22);
- 24 maja - 2.254 samochody osobowe (1.269 i 985) oraz 73 autobusy (38 i 35);
- 30 maja - 2.320 samochodów osobowych (1.163 i 1.157) oraz 69 autobusów (39 i 30);
- 7 czerwca - 2.300 samochodów osobowych (1.240 i 1.060) oraz 89 autobusów (46 i 43);
- 20 czerwca - 2.401 samochodów osobowych (1.261 i 1.140) oraz 60 autobusów (32 i 28);
- 30 czerwca - 2.294 samochody osobowe (1.163 i 1.131) oraz 103 autobusy (44 i 59).

Normy ilościowe w zakresie odprawianych środków transportu na jednej zmianie na każdym kierunku wynosiły w dpg w Terespolu 850 pojazdów osobowych i 30 autobusów. Z analizy wynika, że we wszystkich badanych przypadkach ilość odprawionych samochodów osobowych na obu kierunkach była wyższa niż określały normy i wynosiła od 116% do 151% przyjętej wielkości. We wszystkich dziesięciu badanych przypadkach dotyczących odprawionych autobusów na kierunku wyjazdowym z Polski natężenie ruchu wynosiło od 100% do 153% normy, natomiast na kierunku wjazdowym – od 73% do 197% normy.

b) w dpg w Sławatyczach

- 23 stycznia - 794 samochody osobowe (353 na wyjeździe i 441 na wjeździe do Polski);

- 21 marca - 853 samochody osobowe (338 i 515);
- 3 kwietnia - 798 samochodów osobowych (328 i 470);
- 6 kwietnia - 783 samochody osobowe (276 i 507);
- 10 kwietnia - 845 samochodów osobowych (395 i 450);
- 28 kwietnia - 864 samochody osobowe (356 i 508);
- 4 maja - 939 samochodów osobowych (349 i 590);
- 8 maja - 897 samochodów osobowych (363 i 534);
- 2 maja - 803 samochody osobowe (331 i 472);
- 13 czerwca - 897 samochodów osobowych (322 i 575).

Dla dpg w Sławatyczach norma odprawianych środków transportu na jedną zmianę na każdym kierunku wynosiła 400 pojazdów osobowych. We wszystkich badanych przypadkach norma ta została przekroczona na kierunku wjazdowym do Polski i wynosiła od 110% do 147% przyjętego limitu. Na kierunku wyjazdowym z Polski ilość odprawionych pojazdów kształtowała się na poziomie od 69% do 99% normy.

(akta kontroli tom II str. 1-22)

9. W okresie objętym kontrolą NOSG współpracował ze służbami granicznymi państw sąsiednich graniczących z Polską na odcinkach pozostających we właściwości Oddziału (Białoruś i Ukraina). Współpraca ze służbami granicznymi Ukrainy odbywała się na podstawie 10 umów/porozumień zawartych między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy¹⁸ oraz dwóch porozumień zawartych między Komendantem Głównym Straży Granicznej Rzeczypospolitej Polskiej a Administracją Państwową Służby Granicznej Ukrainy¹⁹. Natomiast współpraca NOSG ze służbami granicznymi Białorusi odbywała się na podstawie dwóch umów, tj. umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich o stosunkach prawnych na polsko - radzieckiej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych z dnia 15 lutego 1961 r.²⁰ oraz umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białoruś w sprawie przejść granicznych z dnia 24 kwietnia 1992 r.²¹.

Komendant NOSG wyjaśnił, że „umowa z ZSRR z 15 lutego 1961 r. jest na tyle uniwersalna, że pozwala na realizację współpracy ze stroną białoruską w dpg w Terespolu i w Sławatyczach”. Poinformował, że „aktualnie trwają prace

¹⁸ Tj.: (1) umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o stosunkach prawnych na polsko - ukraińskiej granicy państwowej oraz współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych z 12 stycznia 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 63 poz. 267); (2) umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych z dnia 24 maja 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. Nr 96 poz. 465, ze zm.); (3) umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o współpracy przy dokonywaniu kontroli osób, towarów i środków transportu przekraczających polsko-ukraińską granicę państwową z dnia 25 czerwca 2001 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 196, poz. 1916, ze zm.); (4) umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w zakresie zwalczania przestępczości zorganizowanej z dnia 3 marca 1999 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 38 poz. 343, ze zm.); (5) umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach ruchu osobowego z dnia 30 lipca 2003 r. (M.P. z 2003 r. Nr 56 poz. 878, ze zm.); (6) protokołu między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zmianie umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach ruchu osobowego podpisanej w Kijowie dnia 30 lipca 2003 r., z dnia 30 listopada 2007 r. (M.P. z 2009 r. Nr 37 poz. 571); (7) umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy w sprawie przejść granicznych z dnia 18 maja 1992 r. (M.P. z 2003 r. Nr 37 poz. 530); (8) umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Ukrainy o współpracy w dziedzinie gospodarki wodnej na wodach granicznych z dnia 10 października 1996 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 30 poz. 282); (9) porozumienia w sprawie zakresu zadań pomocników pełnomocników granicznych na granicy polsko - ukraińskiej z dnia 29 października 2003 r.; (10) porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej, Rządem Republiki Białorusi i Gabinetem Ministrów Ukrainy w sprawie punktu styku granic państwowych Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Białorusi i Ukrainy z 14 marca 2013 r. (M.P. z 2015 r. poz. 778).

¹⁹ Tj.: (1) porozumienia nr 37 między Komendantem Głównym Straży Granicznej RP oraz Administracją Państwową Służby Granicznej Ukrainy o wspólnych patrolach z dnia 8 grudnia 2010 r.; (2) porozumienia nr 78 między Komendantem Głównym Straży Granicznej RP oraz Administracją Państwową Służby Granicznej Ukrainy zmieniające porozumienie między Komendantem Głównym Straży Granicznej RP a Administracją Państwową Służby Granicznej Ukrainy o wspólnych patrolach z dnia 15 września 2014 r.

²⁰ Dz. U. z 1961 r. Nr 47 poz. 253.

²¹ M.P. z 2003 r. Nr 37 poz. 518, ze zm.

legislacyjne związane z przygotowaniem i podpisaniem nowej umowy, która zastąpi tę z 1961 r.”

W latach 2015-2018 i wcześniej Komendant NOSG oraz komendanci podległych placówek SG (w tym w Terespolu i w Sławatyczach) nie zawierali umów/porozumień dotyczących współpracy, ze swoimi odpowiednikami po stronie białoruskiej i ukraińskiej.

Szczegółowym badaniem objęto współpracę NOSG ze służbami granicznymi Białorusi. Ustalono, że w badanym okresie doszło do ośmiu spotkań Pełnomocnika Granicznego Polski Odcinka Chełmskiego (był nim Komendant NOSG) z Pełnomocnikiem Granicznym Białorusi Odcinka Brzeskiego oraz 53 spotkań Pomocników Pełnomocnika Granicznego Polski Odcinka Chełmskiego (byli to: naczelnicy wydziałów NOSG lub ich zastępcy oraz komendanci PSG, w tym w Terespolu i w Sławatyczach lub ich zastępcy) z Pomocnikami Pełnomocnika Granicznego Białorusi Odcinka Brzeskiego. W trakcie ośmiu spotkań Pełnomocników Granicznych Polski i Białorusi omawiano m.in. bieżącą sytuację oraz dokonywano podsumowania działalności obu służb na wspólnie ochranianym odcinku polsko-białoruskiej granicy państwowej, w tym w zakresie ruchu granicznego w dpg w Terespolu i w Sławatyczach, natomiast spośród 53 spotkań Pomocników Pełnomocników Granicznych Polski i Białorusi osiem dotyczyło ruchu granicznego podróży w dpg w Terespolu i w Sławatyczach. Spotkanie w dniu:

- 18 kwietnia 2015 r. dot. omówienia odprawy granicznej rajdu samochodowego z udziałem weteranów II wojny światowej na trasie Moskwa – Mińsk – Torgau - Moskwa;
- 21 maja 2015 r. dot. uzgodnienia trybu odprawy środków transportu podczas prac remontowo - budowlanych mostu w dpg Sławatycze – Domaczewo. Strony ustaliły m.in., że na most będą wpuszczane pojazdy o dopuszczalnej masie całkowitej nie większej niż 5 ton, że na moście zostanie wprowadzony ruch wahadłowy z zachowaniem odstępów między pojazdami nie mniejszymi niż 50 m oraz że strony nie będą dopuszczać do postoju środków transportu na moście granicznym;
- 18 sierpnia 2015 r. dot. omówienia przepustowości i zakresu ruchu w dpg Terespol - Brześć oraz Sławatycze – Domaczewo. Strony ustaliły m.in., że w przypadku posiadania informacji o prognozowanym wzroście natężenia ruchu granicznego strony niezwłocznie będą się o tym informowały na poziomie służb dyżurnych, celem dostosowania posiadanych sił i środków do panującej i przewidywanej sytuacji w ruchu granicznym;
- 22 grudnia 2015 r. dot. omówienia wzmożonego ruchu granicznego osób i środków transportu w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Strony uzgodniły konieczność podjęcia dodatkowych czynności w zakresie zabezpieczenia płynności w ruchu granicznym, poprzez wzmocnienie składu zmian kontrolerskich i bieżącą wymianę informacji w ramach służb dyżurnych odnośnie wzrostu ruchu osób i pojazdów oczekujących na przekroczenie granicy, w szczególności grup turystycznych podróżujących autokarami;
- 10 czerwca 2016 r. dot. omówienia szczegółów organizacji odprawy granicznej osób i środków transportu podczas trwania Świątowych Dni Młodzieży w Polsce w dniach od 27 do 31 lipca 2016 r. Strona polska zaproponowała przedsięwzięcia związane m.in. z oznakowaniem wydzielonych pasów odpraw, zwiększeniem obsady kontrolerskiej, oznakowaniem pojazdów z pielgrzymami w etykiety z logo Świątowych Dni Młodzieży, które przekazano również stronie białoruskiej;
- 11 lipca 2017 r. dot. omówienia możliwości zwiększenia płynności ruchu w dpg Sławatycze – Domaczewo, w związku ze zwiększeniem ruchu granicznego osób i środków transportu w tym przejściu. Strony ustaliły, że w momencie dużego

- natężenia, co 15 minut kierowano na stronę sąsiednią, co najmniej 10 pojazdów, celem rozładowania kolejki i upłynnienia ruchu w tym przejściu granicznym;
- 5 stycznia 2018 r. dot. omówienia ruchu bezwizowego obywateli innych państw i jego wpływu na realizację zadań służbowych. W trakcie spotkania strona białoruska poinformowała o wprowadzeniu ruchu bezwizowego dla obywateli 77 państw na okres do 10 dni przyjeżdżających na teren regionu Brześć w celach turystycznych;
 - 29 maja 2018 r. dot. omówienia organizacji ruchu granicznego podczas mistrzostw świata w piłce nożnej w Rosji. Spotkanie odbyło się z inicjatywy strony polskiej w dpg w Terespolu. Strona polska przekazała stronie białoruskiej informacje o przewidywanym natężeniu ruchu granicznego w okresie mistrzostw świata w piłce nożnej w Rosji. Zwróciła się z prośbą o bieżące przekazywanie informacji w zakresie ruchu osobowego oraz wszelkich informacji dotyczących czasowych zmian przepisów na Białorusi regulujących kwestię przemieszczania się osób przez granicę państwową.

Efektom współpracy ze służbami granicznymi państw sąsiednich, w tym w szczególności Białorusi (w odniesieniu do PSG w Terespolu i w Sławatyczach) było:

- bieżące monitorowanie przez służby graniczne obu stron czasu oczekiwania podróżnych i środków transportu na przekroczenie granicy państwowej;
- wymiana informacji w ramach służb dyżurnych (raz na dobę o stałej godzinie tj. o 8.00 czasu polskiego), a w nagłych przypadkach niezwłocznie przy wykorzystaniu istniejących linii telefonicznych pomiędzy placówkami służb granicznych Polski i Białorusi;
- zobowiązanie się do bezzwłocznej wzajemnej wymiany informacji o wprowadzanych zmianach zasad i warunków przekraczania granicy państwowej;
- wzajemne informowanie się o zdarzeniach mogących mieć wpływ na przebieg odprawy granicznej osób i środków transportu oraz podejmowanie, w tym zakresie zdecydowanych działań;
- wzajemne informowanie się o przedsięwzięciach mających bezpośredni wpływ na organizację ruchu w przejściach granicznych i ochronę granicy państwowej;
- wzajemne informowanie się o planowanych pracach w pobliżu oraz bezpośrednio na granicy państwowej związanych z modernizacją przejść granicznych oraz budową lub konserwacją urządzeń przeznaczonych do ochrony granicy państwowej.

Komendanci podległych placówek NOSG, w tym w Terespolu i w Sławatyczach prowadzili stały nadzór nad utrzymaniem bieżącego kontaktu służb dyżurnych PSG z przedstawicielami służb granicznych państw sąsiednich. Nadzór ten polegał na codziennej analizie sytuacji na ochranianym odcinku granicy państwowej w trakcie składania codziennych meldunków z przebiegu służby przez dyżurnego operacyjnego.

(akta kontroli tom I str. 192-219, 283-289, 307-309)

10. W okresie objętym kontrolą NOSG podejmował działania mające na celu zapewnienie poszanowania godności i praw obywatelskich osób przekraczających granicę państwową. Właściwe postawy moralne i etyczne kształtowane były na podstawie: standardów określonych w Konwencji o ochronie praw człowieka podstawowych wolności; zapisów art. 9 ust. 5 ustawy o Straży Granicznej, która określa, że funkcjonariusze w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności oraz przestrzegania wolności i praw człowieka i obywatela oraz zarządzenia nr 11 KG SG, w którym zapisano, że funkcjonariusz

szanuje prawa i godność innych osób, ich wartości kulturowe, symbole, język i tradycje. W latach 2015-2018 funkcjonariusze NOSG brali udział w szkoleniach celem przypomnienia i utrwalenia postaw moralnych i etycznych, w tym m.in. funkcjonariusze PSG w Terespolu brali udział w 27 szkoleniach, których tematem było m.in.: „Kulturalne zachowanie i etyka zawodowa funkcjonariuszy SG” (113 funkcjonariuszy); „Zachowanie się funkcjonariuszy podczas pełnienia służby” (93); „Stosunki międzyludzkie – aspekt etyczny” (126); „Prowadzenie rozmów z osobami konfliktowymi podczas kontroli granicznej” (32). Natomiast funkcjonariusze PSG w Sławatyczach uczestniczyli w sześciu szkoleniach, m.in.: „Prawa i obowiązki funkcjonariuszy oraz konsekwencje służbowe i dyscyplinarne w przypadku, gdy zachowanie funkcjonariusza w służbie godzi w dobre imię innych osób” (45); „Europejskie prawo antydyskryminacyjne – równe traktowanie” (17); „Prawa cudzoziemców – prawa człowieka” (6); „Prawa człowieka w rozumieniu przepisów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka” (4).

W okresie objętym kontrolą wobec funkcjonariuszy PSG w Terespolu i w Sławatyczach nie orzekano kar dyscyplinarnych, których przyczyną był brak poszanowania praw obywatelskich czy godności podróźnych.

W latach 2015-2018 do Oddziału wpłynęło 38 skarg dotyczących niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, naruszenia wolności oraz praw człowieka, w tym: 7 w 2015 r., 13 w 2016 r., 10 w 2017 r. i 8 w 2018 r. W PSG w Terespolu skarg takich było 12 (odpowiednio: dwie, sześć, jedna i trzy), natomiast w PSG w Sławatyczach nie było takich skarg. Analiza dokumentacji 12 skarg, dotyczących PSG w Terespolu wykazała, że po zebraniu materiału dowodowego w czasie przeprowadzonych czynności skargowych 11 z nich uznano za bezzasadne, natomiast jedną z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych przez skarżącego pozostawiono bez rozpoznania.

(akta kontroli tom II str. 23-29)

11. W czasie odprawy osób i pojazdów na przejściach granicznych nie w pełni uniknięto dublowania się czynności przez SG i SCS. Naczelnik Wydziału Granicznego NOSG wyjaśnił, że w czasie odprawy na pierwszej linii kontroli w ramach ustawowych zadań obu służb, zarówno podczas kontroli granicznej, jak też kontroli celno-skarbowej powielane były czynności dotyczące ewidencjonowania danych o osobach i pojazdach przekraczających granicę. Systemy informatyczne SG i SCS nie były skomunikowane w taki sposób by wyeliminować dublowanie się czynności obu służb. Naczelnik poinformował, że działania organizacyjne w zakresie wyeliminowania dublowania się czynności przez funkcjonariuszy SG i SCS były koordynowane na szczeblu centralnym, tj. na poziomie KG SG, która w porozumieniu z KAS opracowuje rozwiązania techniczne i organizacyjne zwłaszcza w zakresie wymiany danych o osobach i pojazdach przekraczających granicę. Oddział nie uczestniczył w pracach zmierzających do skomunikowania systemów informatycznych SG i SCS, a prowadzone programy pilotażowe w zakresie opracowania i wdrożenia technologii odprawy osób z wymianą danych pomiędzy systemami informatycznymi SG i SCS nie były realizowane w placówkach obsługujących przejścia graniczne na odcinku służbowej odpowiedzialności NOSG. Zadania służbowe na przejściach granicznych były realizowane przez zespoły funkcjonariuszy na podstawie wewnętrznego podziału zadań PSG. Dokumenty te szczegółowo regulowały zakres odpowiedzialności poszczególnych pionów funkcjonalnych placówek. Natomiast szczegółową organizację odprawy granicznej na przejściach regulowała technologia odprawy granicznej i kontroli celno-skarbowej ustalona i podpisana z przedstawicielami SCS.

(akta kontroli tom II str. 30-53)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Komendant NOSG podejmował skuteczne działania mające na celu sprawne przeprowadzanie odpraw podróżnych przekraczających granicę Polski z Białorusią i Ukrainą, w tym w dpg w Terespolu i w Sławatyczach. Oddział zapewnił odpowiednią obsadę funkcjonariuszy w obu ww. dpg oraz ściśle współpracował ze SCS w dokonywaniu odpraw granicznych. W oparciu o zawarte umowy i porozumienia międzynarodowe NOSG współpracował również ze służbami granicznymi państw sąsiednich, a służby dyżurne poszczególnych placówek utrzymywały stały kontakt z przedstawicielami służb granicznych Białorusi i Ukrainy informując się wzajemnie o zdarzeniach mogących mieć wpływ na sprawny przebieg odprawy granicznej osób i pojazdów, w tym o kolejce pojazdów oczekujących na przekroczenie granicy państwowej.

OBSZAR

2. Stworzenie odpowiednich warunków obsługi ruchu osobowego na granicy wschodniej RP

Opis stanu
faktycznego

PSG zlokalizowane na terenie działania NOSG posiadały odpowiednie wyposażenie pozwalające na przeprowadzenie odpraw podróżnych w dpg. PSG w Terespolu posiadała 48 pozycji sprzętu i urządzeń niezbędnych do skutecznej odprawy podróżnych, w tym 34 pozycje dotyczące odpraw w dpg (18 w Terespolu i 16 w Kukurykach. Pozostałe 14 służyły do odpraw na kolejowym przejściu granicznym w Terespolu. Do odprawy w dpg wykorzystywano m.in. czytniki dokumentów, czytniki linii papilarnych, urządzenie do badania autentyczności dokumentów, lupy z podświetleniem. PSG w Sławatyczach na wyposażeniu posiadała 26 pozycji sprzętu do odprawy podróżnych w dpg, w tym m.in.: czytniki dokumentów, czytniki linii papilarnych, urządzenia do badania autentyczności dokumentów, urządzenia do badania przezroczystości szyb, ręczne wykrywacze metali, urządzenia mobilne do odprawy granicznej, lupy z podświetleniem.

(akta kontroli tom II str. 59-65)

Oddział występował do LZOPG o doposażenie placówek SG w sprzęt i urządzenia do prowadzenia kontroli granicznej oraz doposażenie przejść granicznych w instalacje, zabezpieczenia i monitoring. Wystąpienia do LZOPG kierowano w oparciu o wnioski składane przez podległe PSG oraz dokonywane okresowe przeglądy wyposażenia placówek. W przypadku PSG w Terespolu i w Sławatyczach występowało m.in. o:

- doposażenie infrastruktury PSG w Terespolu (o kamery obrotowe, szlaban dwuramienny z zespoloną kolczatką i sygnalizacją świetlną), dostosowanie infrastruktury przejścia do odprawy osób podróżujących autokarami przy wykorzystaniu systemu VIS, zakup urządzenia do badania autentyczności dokumentów typu Regula 4305 MH z oprogramowaniem, wykonanie tablic świetlnych typu LED na wjazdach wjazdowych i wyjazdowych wraz ze stanowiskiem, wykonanie ogrodzenia uniemożliwiającego wejście osobom postronnym od strony nasypów, rozbudowę systemu kontroli dostępu w budynku głównym dpg w Kukurykach o dodatkowe elementy sterujące, wymianę starego systemu monitoringu dozorowego na system w standardzie nowej technologii, wykonanie zapór drogowych hydraulicznych do pracy ciągłej;
- wykonanie w dpg w Sławatyczach szlabanów zabezpieczających możliwość wjazdu/wyjazdu pojazdów do strefy znajdującej się za budynkami pomocniczymi, montaż systemu awaryjnego blokowania szlabanów wyjazdowych z terenu dpg, wykonanie monitoringu przejścia, wyposażenie placówki w sprzęt specjalistyczny do kontroli osób i pojazdów - czytnik

paszportów biometryczny i lupy z podświetleniem na statywie, doposażenie w detektor materiałów wybuchowych i narkotyków, wyposażenie w kamerę inspekcyjną z rejestratorem, wykonanie połączenia światłowodowego w strefie odpraw autokarów na kierunku wjazdowym do Polski.

(akta kontroli tom II str. 66-134)

Na koniec 2018 r. LZOPG nie zrealizował niektórych wniosków Oddziału dotyczących m.in. PSG w Terespolu i w Sławatyczach. I tak nie zrealizowano:

- w przypadku PSG w Terespolu - wymiany systemu monitoringu dozorowego CCTV na nowy w technologii IP oraz zamontowania tablic świetlnych LED na wiadach wjazdowych i wyjazdowych z dpg.
- w przypadku PSG w Sławatyczach - montażu monitoringu dpg z możliwością zarządzania przez SG i SCS oraz wykonania połączenia światłowodowego pomiędzy szafami teleinformatycznymi zlokalizowanymi w budynku głównym w pomieszczeniu serwerowni oraz terminalem odpraw autokarów na kierunku wjazdowym do Polski.

(akta kontroli tom II str. 59-60, 211-258)

W ramach prowadzonych inwestycji w tym w dpg w Terespolu i w Sławatyczach zakupiono i zainstalowano m.in. bramki radiometryczne oraz sprzęt komputerowy z oprogramowaniem wraz z łączami teleinformatycznymi. Inwestycja finansowana była przez LZOPG. Przedstawiciele NOSG wskazywali LZOPG na potrzebę właściwego zabezpieczenia przejść granicznych przed nielegalnym przemieszczaniem materiałów radioaktywnych, a liczbę bramek i ich usytuowanie ustalono w trakcie wizyt technicznych na terenie danego przejścia granicznego, w których uczestniczyli przedstawiciele SG, SCS, LZOPG oraz spółek kolejowych.

(akta kontroli tom II str. 76-77, 135-138)

W latach 2015-2018 podległe NOSG placówki otrzymały sprzęt i urządzenia zakupione przez KG PSG, w tym m.in.:

- 12 urządzeń do badania autentyczności dokumentów typu Regula, w tym 4 dla PSG w Terespolu;
- 25 automatów do stempla kontrolerskiego, w tym 5 dla PSG w Sławatyczach;
- 48 sygnalizatorów promieniowania, w tym 12 dla PSG w Terespolu i 10 dla PSG w Sławatyczach;
- 6 spektrometrów do identyfikacji izotopów promieniotwórczych, w tym jeden dla PSG w Terespolu;
- 9 sygnalizatorów promieniowania, w tym 3 dla PSG w Terespolu;
- 2 paralizatory TASER, w tym 1 dla PSG w Terespolu;
- 38 stempli kontrolerskich, w tym 10 dla PSG w Sławatyczach;
- 25 latarek, w tym 5 dla PSG w Sławatyczach.

(akta kontroli tom II str. 77, 259-276)

Ponadto w latach 2015-2018, KG SG zakupiła i przekazała w użytkowanie PSG w Terespolu i w Sławatyczach następujący sprzęt i urządzenia wykorzystywane do odpraw podróżnych:

a) PSG w Terespolu otrzymała:

- urządzenia mobilne Panasonic (29 szt.);
- bezprzewodowe optyczne czytniki paszportów (29 szt.);
- stacjonarne czytniki linii papilarnych (2 szt.);
- całostronicowe czytniki dokumentów REGULA (45 szt.);
- urządzenia wielofunkcyjne Konica Minolta (8 szt.);
- skanery odcisków palców (25 szt.);
- mobilne zestawy kontrolerskie do współpracy z systemami SIS i VIS (18 szt.);

- stanowisko do rejestracji elektronicznej danych identyfikacyjnych osób;
- urządzenie wielofunkcyjne Sharp.
- b) PSG w Sławatyczach:
 - bezprzewodowe optyczne czytniki paszportów (7 szt.);
 - urządzenia mobilne Panasonic (7 szt.);
 - skanery odcisków palców (8 szt.);
 - całostronicowe czytniki dokumentów REGULA (18 szt.);
 - urządzenia wielofunkcyjne Konica Minolta (3 szt.);
 - bezprzewodowy optyczny czytnik paszportów;
 - tablet Panasonic;
 - urządzenie wielofunkcyjne OKI;
 - mobilne zestawy kontrolerskie do współpracy z systemami SIS i VIS (10 szt.);
 - urządzenie wielofunkcyjne Sharp.

(akta kontroli tom II str. 49-87)

Ponadto, z własnych środków budżetowych NOSG zakupił na wyposażenie ww. PSG specjalistyczny sprzęt kontrolny do dokonywania odpraw granicznych. W okresie objętym kontrolą sfinansowano zakupy 19 rodzajów sprzętu, w tym m.in. 10 alkomatów do stwierdzenia obecności alkoholu w wydychanym powietrzu, 4 defektoskopy stałomagnetyczne, 2 detektory dwutlenku węgla, 7 podręcznych urządzeń do kontroli dokumentów, 4 kamery endoskopowe, 65 latarek czołowych, 5 lup powiększających, 8 naświetlaczy przenośnych LED, 1 skaner diagnostyczny, 1 miernik grubości lakieru, 26 szperaczy halogenowych i 56 luster inspekcyjnych.

(akta kontroli tom II str. 77-78)

W ramach realizacji zadania pt. „Rozwój scentralizowanych sieci teleinformatycznych”:

- uruchomiono informatyczną CBD SG SWK, której administratorem jest KG SG, składającą się z dwóch programów służących do planowania i organizacji służby funkcjonariuszom oraz odprawy podróżnych, legitymowania osób i rejestrowania pojazdów. CBD SG SWK pozwala na gromadzenie i udostępnianie danych dotyczących m.in. kontroli i odpraw na granicy; sprawdzanie, anulowanie i wydawanie wiz. System nie posiada funkcji komunikacji z biurem SiRENE (w tym przypadku kontakt utrzymywano mailowo i telefonicznie);
- wyposażono Oddział w stanowiska komputerowe umożliwiające dostęp stacjonarny i mobilny do centralnych baz danych;
- wyposażono funkcjonariuszy Oddziału w system bezpiecznej łączności radiowej oparty o cyfrowe radiotelefony umożliwiające bezpieczną, szyfrowaną komunikację w trakcie realizacji czynności służbowych.

(akta kontroli tom II str. 54)

Naczelnik Wydziału Granicznego NOSG wyjaśnił, że nie powstał w SG jeden centralny system przetwarzania obrazów. Jednak na poziomie NOSG funkcjonują rozwiązania umożliwiające przetwarzanie informacji graficznych w postaci zdjęć lub materiału video. W ramach sieci NOSG wydzielono podsieć umożliwiającą przekazywanie obrazu video z Systemu Wież Obserwacyjnych zlokalizowanych w placówkach NOSG. W zakresie przetwarzania obrazów w ramach usługi Active Directory wypracowano w NOSG środowisko umożliwiające wymianę informacji (obrazów) ze zdarzeń na granicy. PSG posiadają indywidualne katalogi umożliwiające wymianę informacji ze służbą dyżurną Wydziału Koordynacji Działań NOSG. Poinformował, że w ramach wdrożenia Radioconnect NOSG (system radiowy) wprowadzona została graficzna prezentacja lokalizacji patroli pieszych, pojazdów oraz statków powietrznych funkcjonujących na terytorium działania

NOSG. W 2018 r. NOSG rozpoczął budowę systemu integracji i analizy materiałów ze zdarzeń zarejestrowanych na urządzeniach typu fotopułapka.

(akta kontroli tom II str. 55)

W celu realizacji służbowych zadań z zakresu kontroli granicznej funkcjonariusze NOSG oprócz możliwości korzystania z własnej CBD SG SWK, posiadali dostęp do programów i systemów informatycznych podmiotów zewnętrznych. Mogli korzystać z danych znajdujących się m.in. w:

- KSIP – Krajowy System Informacyjny Policji;
- EURODAC – weryfikacja osób po liniach papilarnych;
- CRW - Centralny Rejestr Wizowy;
- ŚWIATOWID – System informacji o krajach pochodzenia osób;
- CEPIK 2.0 - służący do sprawdzania pojazdów oraz wprowadzania danych dotyczących zatrzymanych dowodów rejestracyjnych;
- UFG PORTAL – program Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego, służący do wprowadzania zgłoszeń o braku ubezpieczenia OC pojazdów;
- I 24/7 – baza Interpol;
- www.granica.gov.pl – system informacyjny SG i KAS;
- CEWIUDP – Centralna Ewidencja Wydanych i Utraconych Dokumentów Paszportowych;
- VIS – Wizowy System Informacyjny.

(akta kontroli tom II str. 56-57)

W wyniku przeprowadzonych przez kontrolerów NIK oględzin infrastruktury dpg oraz sposobu dokonywania odprawy granicznej podróżnych przez PSG w dpg w Terespolu i w Sławatyczach stwierdzono m.in., że:

- w obu dpg nie wyznaczono tzw. zielonych pasów przeznaczonych do szybkiego przekraczania granicy przez osoby, które nie posiadają towarów podlegających zgłoszeniu i nie utworzono tzw. zielonych korytarzy;
- w obu dpg odpraw na pasach przeznaczonych dla: CD, CC, osób odprawianych poza kolejnością i autokarów dokonywano w tzw. „systemie ONE STOP”, tj. kontrola graniczna i odprawa celna osób i pojazdów dokonywana była przy jednym zatrzymaniu pojazdu, natomiast na pozostałych pasach nie przewidziano odpraw w „systemie ONE STOP”;
- w dpg w Terespolu funkcjonował „system eBooking Bus”, polegający na możliwości uprzedniego elektronicznego powiadomienia służb o planowanym przyjeździe na granicę turystów oraz elektroniczny system „zwrotu VAT dla podróżnych” pozwalający na samodzielne rejestrowanie dokumentów przez podróżnych, którzy dokonali zakupów w Polsce. W dpg w Sławatyczach wprowadzono „system zwrotu VAT dla podróżnych”, natomiast nie wprowadzono „systemu eBooking Bus”;
- w obu dpg kontrola podróżnych przez służby polskie i białoruskie nie odbywała się w jednym miejscu - służby polskie odprawiały podróżnych na terytorium Polski, natomiast białoruskie na swoim terytorium;
- tablice ledowe służące do oznaczania pasów ruchu nr 5, 6 i 7 na kierunku wyjazdowym z Polski w dpg w Sławatyczach były nieczynne z powodu awarii. W trakcie oględzin zastępca Komendanta PSG w Sławatyczach oświadczył, że tablice te są od jakiegoś czasu popsute oraz, że fakt ten został już zgłoszony do LZOPG;
- PSG w Terespolu dysponując urządzeniami do pomiaru stopnia zadymienia spalin w pojazdach, tj. dymomierzami wraz z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem – zakupionymi przez LZOPG, nie wykorzystywała ich przy kontrolach odpraw pojazdów. W trakcie oględzin kierownik Zespołu Kontroli

Ruchu Granicznego oświadczył, że PSG dysponuje urządzeniami do pomiaru stopnia zadymienia spalin w pojazdach, tj. dymomierzami wraz z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem – zakupionymi przez LZOPG. Urządzenia te są jednak aktualnie niewykorzystywane, ze względu na brak przeszkolenia funkcjonariuszy w zakresie ich obsługi. Poinformował, że załączona instrukcja obsługi nie w pełni wyjaśnia zasady eksploatacji/obsługi tych urządzeń i istnieje potrzeba przeszkolenia funkcjonariuszy w tym zakresie, zwłaszcza w zakresie prawidłowości dokonywania odczytów i wskazań. Poinformował, że SG zwracała się już w tej sprawie do LZOPG;

- w dpg w Sławatyczach na kierunku wjazdowym na terytorium Polski znajdujący się budynek do odpraw pojazdów/autokarów do 7,5 tony nie był użytkowany przez SG. W trakcie oględzin zastępca Komendanta PSG w Sławatyczach oświadczył, że przyczyną jest brak podłączenia światłowodowego do tego budynku - celem skomunikowania systemów informatycznych SG w zakresie możliwości dokonywania odpraw podróżnych, a także częściowe nieprzystosowanie pomieszczeń tego budynku do potrzeb odpraw granicznych przez SG. Ww. stwierdził, że potrzebę wykonania takiego przyłącza oraz wykonania drobnych przeróbek dostosowawczych tego budynku zgłaszano już do LZOPG.

(akta kontroli tom II str. 277-282)

Komendant NOSG wyjaśnił, że w dpg nie funkcjonują tzw. zielone pasy. Odstąpienie od oznaczeń tzw. zielonych pasów „NIC DO OCLENIA” było inicjatywą SCS w związku z potrzebą zintensyfikowania czynności kontrolnych. Powyższe przedsięwzięcie zostało uwzględnione w Planie współdziałania KAS i SG na 2018 r., gdzie w związku z likwidacją tzw. zielonych pasów w dpg m.in. w dpg w Terespolu (4 września 2018 r.) i w Sławatyczach (31 sierpnia 2018 r.) dokonano stosownych modyfikacji technologii organizacji kontroli granicznych. Zaznaczył, że brak wyznaczonych tzw. zielonych pasów nie ma wpływu na płynność odpraw i czas odprawy pojedynczego pasażera.

Poinformował, że system eBooking BUS jest administrowany przez SCS. Usługa eBooking BUS funkcjonuje we wszystkich przejściach granicznych obsługujących ruch autokarowy, również w dpg w Sławatyczach. Jednakże z uwagi na znikomą ilość odprawianych autokarów w dpg w Sławatyczach do czasu kontroli NIK systemu nie wykorzystywano. Komendant dodał, że 13 marca 2019 r. placówka wystąpiła do kierownika zespołu LZOPG w Sławatyczach o usunięcie usterek tablic ledowych, służących do oznaczania pasów ruchu nr 5, 6 i 7 na kierunku wjazdowym z Polski. Usterki te polegały na tym, że tablice LED sporadycznie się wyłączały. W związku z przedłużającym się czasem naprawy usterek, w dniu 28 maja 2019 r. skierowano pismo do LZOPG o podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie awarii. W dniu 6 czerwca 2019 r. tablice LED zostały naprawione i przywrócona została ich funkcjonalność.

Komendant PSG w Sławatyczach wyjaśnił, że terminal odpraw autokarów, który znajduje się na kierunku wjazdowym do Polski nie jest użytkowany, z uwagi na brak możliwości zainstalowania w nim urządzeń stosowanych do odprawy granicznej (projekt wykonawczy został uzgodniony przez NOSG w 2014 r.). Do tego celu niezbędne jest wykonanie przyłącza światłowodowego pomiędzy szafami teleinformatycznymi zlokalizowanymi w budynku głównym w pomieszczeniu serwerowni PSG oraz terminalem odpraw autokarów. NOSG występował dotychczas do LZOPG o realizację przedmiotowego zadania. Korespondencja w tej sprawie była wystosowana w dniach 6 grudnia 2017 r., 23 lutego 2018 r., 22 lutego 2019 r. Dodatkowo w piśmie z dnia 31 października 2018 r. skierowano zapytanie o przewidywany termin realizacji wykonania przedmiotowego połączenia

światłowodowego. W odpowiedzi z dnia 14 listopada 2018 r. LZOPG poinformował NOSG, że „przystąpienie do powyższych prac wymaga jednak dokonania aktualizacji opracowań, będących w posiadaniu LZOPG – m.in. z uwagi na potrzebę dostosowania zawartych w nich rozwiązań do obecnie stosowanych technologii. W chwili obecnej LZOPG nie dysponuje środkami finansowymi na ten cel”.

(akta kontroli tom II str. 285-314)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nieprzeszkoleniu w odpowiednim czasie funkcjonariuszy PSG w Terespolu w zakresie obsługi posiadanych urządzeń do pomiarów zadymienia spalin w pojazdach podróźnych przekraczających granicę państwową w dpg w Terespolu. W efekcie pomiarów takich nie dokonywano a urządzenia te pozostawały niewykorzystane.

(akta kontroli tom II str. 280-282, 316-321)

Komendant wyjaśnił, że od dnia 11 stycznia 2010 r. PSG w Terespolu dysponuje urządzeniami do pomiaru zadymienia spalin w pojazdach o zapłonie samoczynnym. Urządzenia te są własnością LZOPG. W ramach dostawy dymomierzy LZOPG zapewnił szkolenie dla jednego funkcjonariusza z placówki, w zakresie obsługi urządzenia. Jednakże z uwagi na odejście ww. funkcjonariusza na emeryturę w PSG w Terespolu brak jest osób, które posiadają odpowiednią wiedzę i umiejętności w zakresie obsługi i eksploatacji posiadanych dymomierzy. Niejednokrotnie PSG w Terespolu podejmowała we własnym zakresie próby wdrożenia do użytku ww. urządzeń. Jednakże z uwagi na mało precyzyjną instrukcję obsługi (załączoną do urządzenia przez dostawcę), która nie zawiera danych w zakresie podstawowych nastaw urządzenia niezbędnych do prowadzenia pomiarów, nie udało się ich uruchomić. Ponadto za pośrednictwem Wydziału Kadr i Szkoleń została podjęta próba uruchomienia przedmiotowych dymomierzy przez diagnostów samochodowych z Wydziału Transportu i Zaopatrzenia NOSG. Podjęte działania również nie przyniosły pożądanych efektów. Jednocześnie z uwagi na zakres posiadanych uprawnień w zakresie wykorzystywania dymomierzy przez inne służby kontrolne podjęto działania zmierzające do ustalenia, czy Wojewódzka Inspekcja Transportu Drogowego w Lublinie (WITD) lub Komenda Miejska Policji (KMP) w Białej Podlaskiej oraz podległe im jednostki posiadają na wyposażeniu dymomierze takiego samego typu jak PSG w Terespolu. W efekcie podjętych działań ustalono, że KMP w Białej Podlaskiej nie posiada na wyposażeniu urządzeń do analizy zadymienia spalin pojazdów o zapłonie samoczynnym, a urządzenia wykorzystywane przez WITD pochodzą od innego producenta i obsługa urządzenia jest inna. Z uwagi na powyższe, zgodnie z sugestią Wydziału Kadr i Szkolenia, Komendant PSG w Terespolu zwrócił się do LZOPG, który jest właścicielem urządzeń, z wnioskiem o przeprowadzenie dodatkowego szkolenia w tym zakresie.

(akta kontroli tom II str. 285-287, 316)

OCENA CZĄSTKOWA

NOSG stworzył odpowiednie warunki dokonywania odpraw granicznych podróźnych w dpg w Terespolu i w Sławatyczach. Obie placówki wyposażono w niezbędny sprzęt i urządzenia pozwalające na sprawne przeprowadzanie kontroli ruchu osobowego w obydwóch ww. przejściach granicznych. Nieprawidłowością było nieprzeszkolenie w odpowiednim czasie funkcjonariuszy PSG w Terespolu w zakresie obsługi urządzeń do pomiarów zadymienia spalin w pojazdach podróźnych przekraczających granicę. W efekcie pomiarów takich nie dokonywano a urządzenia te pozostawały niewykorzystane.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

1/ przeszkolenie funkcjonariuszy PSG w Terespolu w zakresie obsługi posiadanych urządzeń do pomiarów zadymienia spalin w pojazdach podróży przekraczających granicę państwową oraz o dokonywanie takich pomiarów w uzasadnionych przypadkach.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 12 lipca 2019 r.

Kontrolerzy
Edward Szempruch
Główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
Marek Dalek
Specjalista kontroli państwowej
.....